

Zwemvaardigheid van basisschoolleerlingen In de gemeente Groningen

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Bezoekadres
Kreupelstraat 1
9712 HW Groningen

Postadres
Postbus 30026
9700 RM Groningen

T (050)3675630
E info@os.groningen.nl
I www.os-groningen.nl
 [@basisvoorbeleid](https://twitter.com/basisvoorbeleid)

Zwemvaardigheid van basisschoolleerlingen In de gemeente Groningen

een inventarisatie

Age Stinissen

Onderzoek en Statistiek Groningen, juni 2014

Inhoud

1 Inleiding	7
2 De respons	9
3 De Resultaten	11
Bijlagen	14

1 Inleiding

Het schoolzwemmen is afgeschaft. Het seizoen 2012-2013 was het laatste seizoen dat er schoolzwemmen is gegeven. De gemeente Groningen heeft zich als doel gesteld dat 100 procent van de kinderen minimaal het zwemdiploma A behaalt.

De verantwoordelijkheid om kinderen te leren zwemmen ligt bij de ouders en de meeste ouders nemen die verantwoordelijkheid ook. Meer dan 80% van de ouders zorgt er zelf al voor dat hun kinderen leren zwemmen. Om de overige ouders ook te bereiken, startte de gemeente een voorlichtingscampagne in 2013. Daaraan is dit jaar een vervolg gekomen.

De gemeente Groningen is een voorlichtingscampagne gestart om zoveel mogelijk kinderen hun zwemdiploma te laten halen. Via o.a. spotjes op OOGTV, posters in de stad en de website www.zwemlesingroningen.nl wijst de gemeente ouders op het belang van zwemmen. Momenteel wordt zwemles aangeboden in de gemeentelijke zwembaden. Daarnaast is er een aantal particuliere aanbieders.

De kinderen zonder diploma krijgen van de groepsleerkracht een informatiefolder over zwemles. Voor de kinderen die geen zwemles krijgen omdat de ouders te weinig geld hebben komt er een financieel vangnet. Ouders met een inkomen tot 110 procent van het wettelijk minimum kunnen voor hun kind vanaf 6 jaar de zwemlessen voor diploma A vergoed krijgen. De Stichting Leergeld stelt hiervoor geld beschikbaar.

Er zijn ook kinderen die om een andere reden geen zwemles krijgen, bijvoorbeeld om godsdienstige of medische redenen, van deze redenen bestaat bij de gemeente een algemeen beeld op basis van landelijke cijfers, bevestigd door het in 2013 gehouden onderzoek door Onderzoek en Statistiek Groningen. De gemeente stelt daarvoor een zwemprogramma op. Echter: de gemeente kan niet verplichten. Het blijft de verantwoordelijkheid van de ouders. De gemeente kan wel stimuleren en faciliteren en wil hiervoor zwemprogramma's instellen.

Om de groep kinderen die geen zwemles hebben in beeld te krijgen sluit de gemeente aan bij een landelijk systeem het beweegabc.

Aan Onderzoek en Statistiek is gevraagd de gegevens van de scholen op de site van het beweegabc in te vullen, de voortgang te bewaken en een rapport te maken met de resultaten van het systeem een overzicht te maken.

Doel van het onderzoek

WSR wil graag monitoren hoe het is gesteld met de zwemvaardigheden van de basisschoolleerlingen van de gemeente Groningen.

Daarvoor zal er jaarlijks een inventarisatie worden gehouden onder de leerlingen van de groepen 3 tot en met 6 van alle basisscholen binnen de gemeente Groningen. De basisscholen en scholen voor speciaal basisonderwijs hebben hiervoor hun medewerking. Enkele scholen voor speciaal onderwijs met veel leerlingen van buiten de stad doen niet mee. De inventarisatie loopt zoveel mogelijk via de vakleerkrachten bewegingsonderwijs van de scholen.

Bij de inventarisatie wil WSR aansluiten bij het landelijke systeem van het beweeg ABC. Dit om te voldoen aan landelijke standaarden en ook

om te kunnen benchmarken met andere gemeenten en met Nederland als geheel.

Het beweeg ABC, het leerlingvolgsysteem voor basis beweegvaardigheid, bevordert en ondersteunt een gezonde en sportieve leefstijl onder basisschoolleerlingen. Dit systeem volgt de sport- en beweegvaardigheid van kinderen over een langere periode. Onderdeel hiervan is de zwemvaardigheid.

De resultaten van de leerlingen op de scholen worden online ingevoerd. Vervolgens kunnen de resultaten vergeleken worden met de norm/het gemiddelde en met voorgaande jaren.

Opzet inventarisatie

Om zicht te krijgen in de zwemvaardigheden van de leerlingen van de scholen zal door de docenten in de groepen 3 tot en met 6 geïnventariseerd worden of de kinderen een zwemdiploma hebben en zo ja wat voor diploma. Dit leidt tot een overzicht wat per school wordt ingevuld op de site van beweeg ABC.

De inventarisatie zal jaarlijks in het voorjaar worden herhaald.

Van de gegevens zal een analyse gemaakt worden met daarin overzichten van de zwemvaardigheid van de leerlingen uitgesplitst naar school, naar groep, maar geslacht en naar wijk (van de school). Voor een vergelijking zijn er landelijke gemiddelden beschikbaar.

Voor alle resultaten geldt dat we afhankelijk zijn van de aanlevering door de scholen.

2 De respons

Binnen de gemeenten zijn 37 Basisscholen. Hiervan hebben 32 scholen cijfers geleverd. Van de 10 scholen voor speciaal onderwijs hebben 2 scholen cijfers geleverd, een aantal scholen voor speciaal onderwijs heeft veel leerlingen van buiten de stad of geen leerlingen in de basisschoolleeftijd.

In tabel 2.1 staat de respons weergegeven.

Tabel 2.1 de respons

aantal scholen voor basisonderwijs	37
respons	32
percentage respons	86%
ingevulde groepen	
groep 3	29
groep 4	31
groep 5	32
groep 6	32
ook groep 7 en/of 8	8
jongens/meisjes	11
gegevens over zwemles	4
scholen voor speciaal onderwijs	10
respons (groep 3,4,5,6)	2

Van 32 van de 37 scholen voor basisonderwijs en van twee scholen voor speciaal onderwijs zijn gegevens aangeleverd. Niet alle gegevens zijn volledig. De meeste scholen hebben van de groepen 3 tot en met 6 aangegeven hoe veel leerlingen de diploma's A, B en/of C hebben en hoe veel geen diploma. Soms ontbreekt er een groep, vaak is er geen uitsplitsing naar meisjes en jongens. Een aantal scholen heeft ook aangegeven of de leerlingen die geen diploma hebben kunnen zwemmen en of ze op zwemles zitten. Soms zijn er groepen samen genomen of lopen de aantallen van de groepen binnen een school sterk uiteen.

In tabel 2.2 staat om hoe veel leerlingen het gaat.

Tabel 2.2 respons, aantal leerlingen

groep leeftijd ¹⁾	respons	bevolking 1 jan 2014	perc. respons
groep 3 (6 jaar)	1.217	1.601	76%
groep 4 (7 jaar)	1.166	1.551	75%
groep 5 (8 jaar)	1.289	1.569	82%
groep 6 (9 jaar)	1.392	1.478	94%
totaal	5.064	6.199	82%

1) als leeftijd is de gangbare leeftijd bij aanvang van het schooljaar genomen

De respons is berekend als percentage van het aantal kinderen dat in Groningen woont. De scholen hebben ook leerlingen van buiten Groningen en er zitten ook leerlingen uit Groningen op scholen buiten Groningen (b.v. de Ter Borch school en de buitenschool in Appelbergen) Van 82 procent van de leerlingen is bekend of ze een diploma hebben of niet. Van de groepen 5 en 6 is dit van meer leerlingen bekend dan van de jongere groepen.

3 De Resultaten

3.1 algemeen

In de bijlage staan de resultaten per school. In dit overzicht staan de totalen en de onderverdelingen naar wijk en naar geslacht.

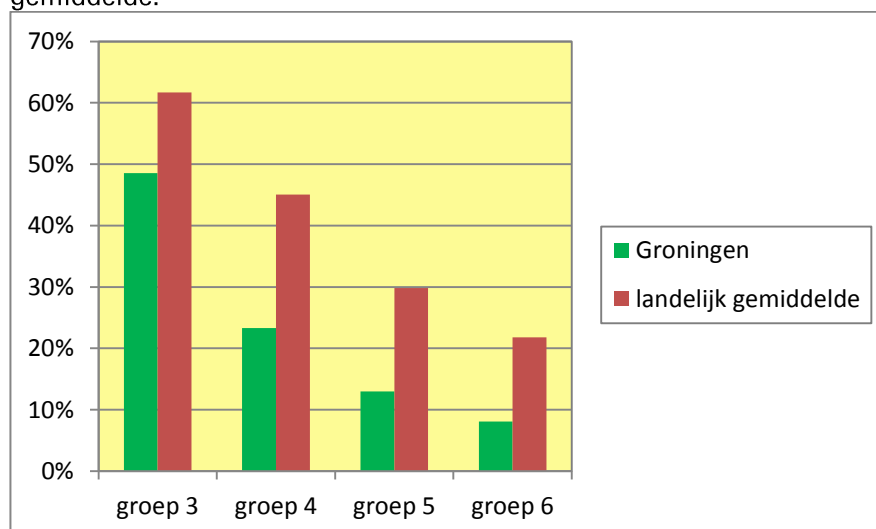
Tabel 3.1 percentages leerlingen naar groep en diploma

percentages	groep				totaal
	3	4	5	6	
geen diploma	48%	23%	13%	8%	22%
alleen A	19%	18%	20%	17%	18%
diploma AB	24%	38%	40%	31%	33%
diploma ABC	9%	21%	27%	44%	26%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%
aantal	1.217	1.166	1.289	1.392	5.064

Van alle kinderen heeft 22 procent geen diploma. In groep 3 is dat percentage 48 procent, in groep 4 al minder dan de helft daarvan, 23 procent en in groep 6 nog 8 procent.

Ook landelijk hebben een aantal scholen het onderdeel zwemvaardigheid van hun leerlingen ingevuld. Het is niet bekend om hoe veel scholen het hier gaat. Als we de resultaten vergelijken met het landelijk gemiddelde dan zien we dat in Groningen relatief meer kinderen een diploma hebben dan landelijk, vooral bij de oudere groepen.

Figuur 3.1: de resultaten van Groningen vergeleken met het landelijk gemiddelde.

NB: niet in heel Nederland zijn de gegevens ingevuld

Tabel 3.2 leerlingen zonder diploma wel of niet op zwemles

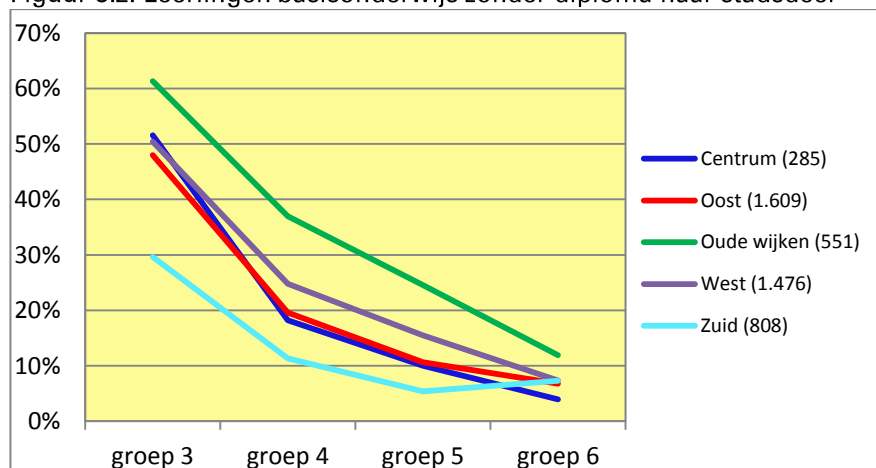
	geen diploma				totaal
	groep 3	groep 4	groep 5	groep 6	
totaal	84	17	33	14	148
op zwemles	56	12	23	0	91
perc. Op zwemles	67%	71%	70%	0%	61%

Vier scholen hebben aangegeven of de kinderen die geen diploma hebben op zwemles zitten of niet. In totaal gaat het om 148 leerlingen van wie er 91 (61 procent) op zwemles zitten. Opvallend is dat de leerlingen die in groep 6 zitten en dan nog geen diploma hebben niet op zwemles zitten. Eén school geeft aan dat een aantal leerlingen die geen diploma hebben wel kunnen zwemmen en dat in het land van herkomst hebben geleerd. Dit zijn 3 leerlingen van groep 6 en 4 leerlingen van groep 4/5.

3.2 Naar stadsdeel.

In figuur 3.1 staat het percentage leerlingen zonder diploma naar groep per stadsdeel

Figuur 3.2: Leerlingen basisonderwijs zonder diploma naar stadsdeel

Het percentage leerlingen zonder diploma varieert per stadsdeel. In stadsdeel Oude Wijken. Heeft meer dan 60 procent van de leerlingen van groep 3 geen diploma tegen nog geen 30 procent in stadsdeel Zuid. Ook in groep 6 is het aandeel in stadsdeel Oude Wijken nog het hoogst en in het Centrum het laagste (4 procent).

3.3 Na geslacht

Tabel 3.3 Bezit van een zwemdiploma naar geslacht

	wel diploma		geen diploma	
	jongens	meisjes	jongens	meisjes
Aantal absoluut	466	523	152	137
perc.			25%	21%

In totaal twaalf scholen hebben van in totaal 1.278 leerlingen de aantallen per geslacht ingevuld. Uit het resultaat blijkt dat relatief meer jongens dan meisjes geen diploma hebben, al zijn de verschillen in absolute aantallen klein. Ook landelijk hebben relatief minder jongens een diploma.

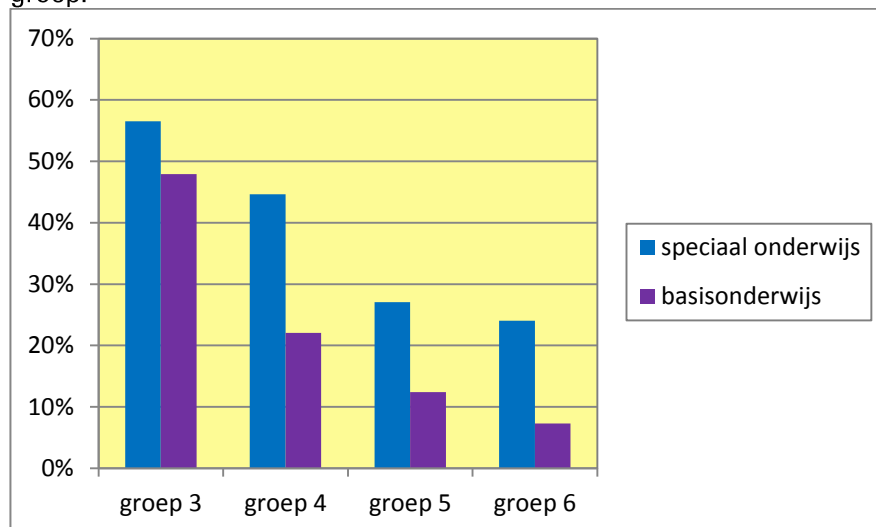
In groep 6 hadden op de twaalf scholen 32 kinderen nog geen diploma waarvan 18 jongens en 14 meisjes.

3.4 Scholen voor speciaal onderwijs.

Van twee scholen voor speciaal onderwijs hebben we aantallen leerlingen naar diploma beschikbaar. In figuur 3.2 staat de scholen voor speciaal onderwijs vergeleken met de scholen voor basisonderwijs.

We zien dat op scholen voor speciaal onderwijs relatief meer kinderen geen diploma hebben, vooral bij de hogere groepen.

Figuur 3.2 percentage leerlingen zonder diploma naar onderwijssoort en groep.

Bijlage: Respons scholen naar groep

basisonderwijs			groep							jongens/ meisjes	groepen 7/8	respons
school	wijk	stadsdeel	3	4	5	6	les					
Anne Frankschool	Hoogkerk	West	0	1	1	1	0	0	0	1		
Aquamarijn	Grav/Reitdiep	West								0		
Beijumkorf	Beijum	Oost	1	1	1	1	0	0	0	1		
Bisschop Bekkersschool	Paddepoel	West	1	1	1	1	0	1	0	1		
Boerhaaveschool	Hoornse wijken	Zuid	1	1	1	1	0	0	1	1		
Borgmanschool	Centrum	Centrum	1	1	1	1	0	0	1	1		
SJ Boumaschool	Korr/Oosterpark	Oude Wijken	1	1	1	1	0	1	0	1		
Brederoschool	Helpman eo	Zuid	1	1	1	1	0	0	1	1		
Dom Helder Camaraschool	Beijum	Oost	1	1	1	1	0	0	0	1		
Vuurtoren, de	Lewenborg eo	Oost	1	1	1	1	0	0	0	1		
Expeditie, de	Beijum	Oost	1	1	1	1	0	0	0	1		
Driebond, de	Meerdorpen	Oost	0	0	1	1	0	0	0	1		
Feniks, de	Gravenburg	West	1	1	1	1	1	1	0	1		
Groningse Schoolvereniging	Helpman eo	Zuid								0		
Joseph Haydnschool	Helpman eo	Zuid	1	1	1	1	0	1	0	1		
Heerdstee, de	Beijum	Oost	1	1	1	1	0	0	0	1		
Hoeksteen, de	Vinkhuizen	West	1	1	1	1	0	1	0	1		
Johannes Calvijnschool	Beijum	Oost	1	1	1	1	0	0	0	1		
Karrepad	Korr/Oosterpark	Oude Wijken	1	1	1	1	0	0	1	1		
Kleine Wereld, de	Korr/Oosterpark	Oude Wijken	1	1	1	1	0	1	0	1		
Kompas, 't	Lewenborg eo	Oost	1	1	1	1	0	0	0	1		
Meander	Reitdiep	West	1	1	1	1	1	0	0	1		
Michaëlschool, Sint	Centrum	Centrum	1	1	1	1	0	1	0	1		
Nassauschool	Oranjewijk	Oude Wijken	1	1	1	1	0	1	0	1		
Oosterhoogebrugschool	OH brug	Oost	1	1	1	1	0	0	0	1		
Pendinghe, de	Paddepoel	West	1	1	1	1	0	0	1	1		
Petteflet, de	Kostverleren	Oude Wijken								0		
Ploeg, de	Hoogkerk	West	1	1	1	1	0	0	0	1		
Rehoboth	Hoogkerk	West	1	1	1	1	0	1	0	1		
Starter, de	Oud zuid	Zuid								0		
Sterrensteen, de	Vinkhuizen	West	1	1	1	1	1	0	0	1		
Swoaistee, de	Lewenborg eo	Oost	1	1	1	1	1	0	1	1		
Tamarisk	Hoornse wijken	Zuid	1	1	1	1	0	0	1	1		
Triangel, de	Hoornse wijken	Zuid								0		
Wegwijzer, de	Selwerd	West	1	1	1	1	0	0	0	1		
Widar Vrije School	Oud zuid	Zuid	0	1	1	1	0	1	0	1		
Zaaier, de	Paddepoel	West	1	1	1	1	0	1	0	1		
totaal			29	31	32	32	4	11	7	32		
percentage van totaal			78%	84%	86%	86%	11%	30%	19%	86%		
percentage van respons			91%	97%	100%	100%	13%	34%	22%	100%		
Speciaal onderwijs												
Dr. Bekenkampschool	Oosterpoort	Zuid	1	1	1	1	0	1	0	1		
Fiducia	Hoornse wijken	Zuid	1	1	1	1	0	1	0	1		

Bijlage: de cijfers per school

school	groep 3					totaal	groep 4					totaal	groep 5					totaal	groep 6					totaal
	A	AB	ABC	geen	A		AB	ABC	geen	A	AB		ABC	geen	A	AB	ABC		geen					
Anne Frankschool							5	10	9	7	31	7	23	16	4	50	2	14	8	1	25			
Beijumkorf	13	7	3	38	61	14	31	11	17	73	21	26	10	8	65	4	14	29	6	53				
Bisschop Bekkersschool	6	3	1	23	33	0	9	0	15	24	4	10	3	9	26	7	10	7	1	25				
Boerhaaveschool	21	18	7	17	63	11	30	12	10	63	9	28	13	3	53	7	21	16	2	46				
Borgmanschool	12	18	3	32	65	4	10	6	3	23	6	19	12	7	44	9	11	30	3	53				
SJ Boumaschool	1	2	1	13	17	2	7	1	8	18	3	6	2	8	19	5	5	11	3	24				
Brederoschool	4	21	6	9	40	2	18	14	5	39	1	14	10	1	26	2	22	32	1	57				
Dom Helder Camaraschool	7	12	8	12	39	5	20	9	12	46	2	23	9	0	34	2	11	25	1	39				
Catamaran/Vuurtoren	5	14	3	10	32	2	13	5	2	22	1	16	4	1	22	1	3	18	2	24				
Expeditie, de	3	5	4	27	39	1	4	4	3	12	3	22	5	8	38	4	5	5	4	18				
Driebond, de											0	14	4	0	18	1	9	6	0	16				
Feniks, de	9	10	6	14	39	11	18	19	1	49	11	6	34	0	51	5	8	38	0	51				
Haydnschool, Joseph	3	20	11	13	47	9	36	16	0	61	5	30	18	1	54	3	16	25	7	51				
Heerdstee, de	5	4	0	22	31	3	11	4	10	28	5	7	5	7	24	3	7	12	7	29				
Hoeksteen, de	9	4	0	23	36	12	9	7	12	40	9	11	14	8	42	2	12	15	9	38				
Johannes Calvijnsschool	4	2	1	17	24	3	15	6	3	27	5	10	3	1	19	1	8	5	1	15				
Karrepad	11	18	5	47	81	7	20	16	27	70	6	16	22	10	54	5	30	22	6	63				
Kleine Wereld, de	5	2	2	22	31	6	3	8	16	33	7	5	5	8	25	3	11	4	6	24				
Kompas, 't	2	6	4	24	36	3	15	3	5	26	3	11	7	1	22	4	4	21	2	31				
Meander	19	12	3	15	49	23	22	17	0	62	30	30	22	1	83	29	29	35	0	93				
Michaëlschool, Sint	8	4	1	17	30	2	5	9	5	21	6	11	9	0	26	6	2	15	0	23				
Nassauschool	2	6	3	10	21	4	18	12	10	44	0	4	7	1	12	1	3	11	0	15				
Oosterhoogebrugschool	36	0	0	14	50	44	0	0	3	47	50	0	0	1	51	52	0	0	0	52				
Pendinghe, de	3	3	0	19	25	2	3	2	14	21	4	7	8	9	28	13	7	9	11	40				
Ploeg, de	8	15	8	18	49	6	32	16	8	62	6	18	17	11	52	4	15	22	1	42				
Rehoboth	3	2	3	5	13	2	8	0	0	10	2	6	6	0	14	3	6	8	0	17				
Sterrensteen, de	6	14	3	25	48	4	8	6	16	34	6	17	11	11	45	11	25	15	5	56				
Swoaistee, de	12	37	13	30	92						16	81	40	21	158	8	67	112	9	196				
Tamarisk, de	5	8	2	14	29	5	16	5	10	36	6	8	5	4	23	4	9	7	3	23				
Wegwijzer, de	5	7	2	28	42	2	11	11	19	43	2	12	6	8	28	8	17	10	3	38				
Widar Vrije School						6	19	12	2	39	12	6	11	1	30	7	12	7	2	28				
Zaaier, de	1	3	2	3	9	0	3	1	2	6	0	2	2	1	5	1	1	6	0	8				
Dr. Bekenkampschool	2	4	2	22	30	6	8	3	23	40	8	9	3	11	31	16	14	17	15	62				
Fiduciaschool	5	6	1	4	16	3	6	5	2	16	1	7	7	2	17	2	6	5	4	17				

